

US 48/09 Orientering om søkertall for UiS 2009

(ePhortesak 2009/1480)

Saken gjelder:

I denne saken bes styret ta søkertall for UiS 2009 til orientering.

I det lokale opptaket har de internasjonale programmene hele 78 % flere søkere og de andre programmene en økning på 28 % fra i fjor. I Samordna opptak har 7,6 % flere søkere UiS på førsteplass enn i 2008.

Vurdering

Universitetsdirektøren er i hovedsak tilfreds med årets søkertall. De internasjonale søkertallene viser potensialet UiS har for vekst i det totale studenttallet ved internasjonalisering av våre studieprogrammer. Imidlertid er dagens boligkapasitet en begrensning for vekst.

UiS har i år også en solid økning i søkere til de andre programmene i lokalt opptak. Økningen totalt sett for norske søkere i det lokale opptaket er betraktelig større enn oppgangen i søkertall til UiS i SO. Dette har sammenheng med at UiS tilbyr noen populære nye studier i år. Oppgangen antas også å kunne tilskrives finanskrisen og økningen i arbeidsledigheten, som gjør at studentene i mindre omfang enn tidligere går ut i jobb etter grunnstudiene og tidligere studenter vender tilbake til studier

Universitetsdirektøren konstaterer at UiS i stor grad følger landstrenden for utdanningsområder i SO. At økningen i søkertall til SO for Rogaland ikke er enda høyere, kan skyldes et fortsatt godt arbeidsmarked. Tall for andre utdanningsinstitusjoner i fylket og NAV kan tyde på det.

UiS har ennå høy prosent av søkere (72 %) fra eget fylket i SO. Universitetsdirektøren mener følgelig at det må ses på tiltak som kan bidra til å få flere søkere fra andre deler av landet. Tiltak som bør vurderes er å tilby flere eksisterende studier gjennom SO, for eksempel ved å tilby siviløkonomstudiet som en femårig masterutdanning. Andre tiltak vil være å samarbeide med andre institusjoner om profilering og vurdere en intensivering i markedstiltak.

Tross gledelige totaltall registrerer universitetsdirektør at det fortsatt er studieprogrammer som sliter. Det er derfor grunn til å tro at enkelte studier vil ha ledige studieplasser til høsten, og fakultetene må vurdere tiltak rettet mot disse.

Universitetsdirektøren oppfordrer fakultetene til å ha et årvåkent fokus på årets opptak og satse på et solid overopptak før semesterstart.

Forslag til vedtak:

Styret tar sak om søkertall for UiS 2009 til orientering.

Stavanger, 5. mai 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Saken gjelder:

I denne saken bes styret ta søkertall for UiS 2009 til orientering.

Orienteringssaken er tredelt. *Del 1* omhandler søkerdata fra Samordna (nasjonalt) opptak. Samordna opptak er et nasjonalt organ for høyskoler og universiteter som samordner opptaket av søkerne til høyere grunnutdanninger. *Del 2* tar for seg data fra det lokale opptak (UiS sitt eget, interne opptak – norske og internasjonale studieprogram). *Del 3* presenteres vedleggene som gir detaljert informasjon om utviklingen i søkertall for studieprogrammene ved de tre fakultetene ved UiS (vedlegg 1). I tillegg vedlegges nyhetssaken om søkertallene 2009 for UiS (vedlegg 2).

De fleste grunnstudiene ved UiS (grunnstudiene, bachelorprogrammene og 5-årige masterstudier) går inn i det Samordna opptaket. Det lokale opptaket består av videreutdanninger, bachelorstudier i musikk og dans, deltid bachelor førskolelærerutdanning, bachelor i nettsykepleie (deltid) og 2-årige masterutdanninger, samt det ettårige studiet Norwegian Language and Culture (NOMSA) og opptaket av internasjonale studenter til internasjonale masterprogram. Utvekslingsstudenter, studenter på forkurs ved ingeniørutdanningen og UiS Pluss-studentene (kurs og etter- og videreutdanning) er ikke med i søkertallene.

Del 1: Samordna opptak (SO) – for UiS og på landsbasis

For første gang siden 1996 har Samordna opptak (SO) registrert over 100 000 søkere ved søknadsfristens utløp. Høyere arbeidsledighet, usikkerhet rundt det fremtidige jobbmarkedet og større alderskull blant de som utgjør de viktigste søkergruppene, kan være med å forklare denne økningen.

Den nasjonale økningen er på hele 12,6 % i forhold til i fjor. Imidlertid er Politihøgskolen med i SO for første gang i år. Korrigerer vi for dette, er oppgangen på landsbasis 11,3 %. Tallene fra SO viser bl.a. at det på landsbasis er betydelig større interesse for lærer-, helse-, estetiske-, pedagogikk-, samfunns-, økonomi- og realfag sammenlignet med i fjor. Også ved UiS slår den økte etterspørsel etter høyere utdanning i Norge positivt ut.

UiS har totalt sett 25 403 søknader ¹ i SO i år mot 25 040 i fjor (mai-tall).

Rundt to av tre studiesøkere ender vanligvis på sitt førstevalg ². Det primære studieønsket sier hva studiesøkeren ønsker aller helst å studere. Antall primærsøkere (førsteprioritetssøkere) er en god indikator på interessen for en utdanningsinstitusjon.³ I denne orienteringssaken rettes oppmerksomheten mot utviklingen i primærsøkertallene

Tabell 1 nedenfor viser utviklingen i primærsøkertall for UiS og en del andre, store utdanningsinstitusjoner.⁴ "Markedet" viser antall søkere (personer) i opptaket det året, som rapportert i Samordna opptaks sluttstatistikker.

¹ En søker kan sette opp flere søknadsalternativer, maksimum 10, til ulike studier og studiesteder.

² Kilde: Sluttstatistikken fra Samordna opptak 2007, <http://www.samordnaopptak.no/info/soekertall/sluttstatistikker/>. Sluttstatistikken for 2008 er ikke publisert ennå.

³ I SO kan søkerne ha opptil ti studieønsker (forskjellige studier og læresteder).

⁴ Her har vi valgt å sammenligne UiS med de store regionale høyskolene, med de "gamle" universitetene, samt UMB og UiA. Til sammen utgjør disse ca. 63 % av "markedet".

Tabell 1: Antall primærøkere ved store utdanningsinstitusjoner, 2001–2009 (for 2008 og 2009 står prosentvis endring fra fjoråret i parentes)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 *
HiS/UiS	4114	4363	4696	4850	4961	4784	4604	4294 (-6,7 %)	4567 (7,6 %)
UiB	4727	5394	6549	7553	8321	7760	7467	7383 (-1,1 %)	8218 (13 %)
UiA/HiA	3614	3749	4152	4008	3938	3975	3593	3681 (2,4 %)	4163 (15,3 %)
UiO	9975	11154	15097	17263	17454	16595	16170	15828 (-2,1 %)	16486 (6,5 %)
NTNU	7853	8123	8075	8310	9093	9522	9634	10242 (6,3 %)	10823 (6,6 %)
UiT	1350	1590	1507	1974	2024	1806	1818	1953 (7,4 %)	3667 (89,5 %) **
HiB	3957	4532	4630	4669	4893	4459	4762	4518 (-5,1 %)	4939 (10,4 %)
HiO	7547	8549	8963	10042	10062	10480	9928	10075 (1,4 %)	11220 (14,2 %)
UMB	719	861	828	767	806	1080	1139	1184 (4 %)	1256 (11,4 %)
"Markedet"	85307	91413	93706	100494	101334	99566	97888	93850 (-4,1 %)	104168 (12,6 %)

Kilde, tabell 1: SO sluttstatistikker 2001–2007, tall fra hovedopptaket 2008, og foreløpige tall for 2009. Forklaringer til tabell1:

* Prosentvis endring fra i fjor er basert på sammenlignbare maitall. "Markedstallet" for 2009 er ikke direkte sammenlignbart med tallene fra 2000 til 2008. På tilsvarende tidspunkt i fjor var tallet 92506. Det endelige 2009-tallet vil bli høyere enn det tallet som er rapportert her.

** UiT har fusjonert med Høgskolen i Tromsø, et mer reelt anslag for økningen i antall primærøkere for universitetet er 19 %.

Tabell 1 viser at UiS hadde en jevn økning i antall primærøkere fra 2001 til 2005, fra 2006 til 2008 har UiS hatt en nedgang i antall primærøkere. For 2009 ser tallene oppløftene ut med en økning på 7,6 %, fra 4247 i fjor mot 4567 på dette tidspunkt i år. 4294 primærøkere ble det endelige resultatet (hovedopptaket) i 2008. UiS har en oppgang i antall primærøkere sammenlignet med både 2008 og 2007 (sammenlignbare maitall). I april/mai 2008 var antall primærøkere ved UiS 4245, på samme tidspunkt i 2007 var tallet 4564.

Tabell 2: Utviklingen i "markedsandeler" for primærøkertall 2001–2009. Prosent

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 *	2009 *
UiS/HiS	4,8	4,8	5	4,8	4,9	4,8	4,7	4,6	4,4
UiB	5,5	5,9	7	7,5	8,2	7,8	7,6	7,9	7,9
UiA/HiA	4,2	4,1	4,4	4	3,9	4	3,7	3,9	4
UiO	11,7	12,2	16,1	17,2	17,2	16,7	16,5	16,9	15,8
NTNU	9,2	8,9	8,6	8,3	9	9,5	9,8	10,9	10,4
UiT	1,6	1,7	1,6	2	2	1,8	1,9	2	3,5
HiB	4,6	5	4,9	4,6	4,8	4,5	4,9	4,8	4,7
HiO	8,8	9,4	9,6	10	9,9	10,5	10,1	10,7	10,8
UMB	0,8	0,9	0,9	0,8	0,8	1,1	1,2	1,3	1,2

Kilde: SO sluttstatistikker 2000-2007, tall fra hovedopptaket 2008, og foreløpige tall for 2009. Primærøkertallene og totaltallene det deles på er de samme som i Tabell 1. * Merk at 2008- og 2009-tallene i tabell 2 kan avvike litt fra de endelige tallene (sluttstatistikken inkluderer institusjoner som ikke er med i SO, Handelshøgskolen BI, Kunsthøgskolene, men som leverer søkerstatistikk til SO). Polithøgskolen er ny aktør i markedet ovenfor for 2009.

Tabell 2 viser utviklingen i "markedsandeler" for de nasjonale primærøkertallene. UiS har en markedsandel på 4,4 %, som er en liten nedgang sammenlignet med i fjor. Den neste tabellen (tabell 3) viser en oversikt over utviklingen i antall planlagte tilbydde studier gjennom Samordna opptak. Utviklingen i markedsandelene til UiS burde ses i lys av utviklingen i antall studier som tilbys (tabell 3) og utviklingen i antall søkere i hjemfylket Rogaland (tabell 5).

Tabell 3: Endringer i antall studier som tilbys i Samordna opptak.

	2003-2002	2004-2003	2005-2004	2006-2005	2007-2006	2008-2007	2009-2008
UiS/HiS	5	1	1	7	5	-3	-5
UiB	32	23	6	-1	-1	-1	5
UiA/HiA	23	5	1	-2	1	-4	3
UiO	55	11	-4	-2	2	0	2
NTNU	24	20	19	-6	6	-1	4
UiT	30	8	-11	1	0	1	26 ⁵
HiB	0	1	6	-3	5	0	-1
HiO	4	1	1	1	-1	2	0
UMB	6	2	4	0	4	0	1

Kilde: SO opptaks sluttstatistikker 2003-2007, SO-rapporten so46 for 2008 og 2009 (maitall).

Tabell 3 viser endringene i antallet studier som institusjonene tilbød gjennom SO i årene 2001-2009. I UiS' sitt tilfelle er det relativt små endringer fra år til år. Studieporteføljen er således ganske stabil. UiS tilbyr i år 5 færre studier via SO enn i fjor, og ingen nye utdanningsprogram er kommet til.⁶ Antallet studieplasser rapportert til SO viser derimot at UiS har hatt en økning i disponible studieplasser på omtrent 90 fra 2007 til 2009 (nettoberging). Fra 2003 til 2007 var endringene i antall studieplasser marginale.

Tabell 4: Antall primærøkere per studieplass (PPS)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
UiS/HiS	2,1	2,2	2,3	2,5	2,6	2,4	2,3	2*	2,1*
UiB	1,4	1,6	1,6	1,7	2,3	2,1	2	2	2,2
UiA/HiA	1,7	1,7	1,6	1,5	1,6	1,7	1,5	1,6	1,8
UiO	1,6	2	2,4	2,9	3	2,8	2,8	2,8	3
NTNU	1,9	2	1,5	3,1	2,6	1,8	2	2,3	2,3
UiT	1,4	1,5	4	3,2	1,3	1,1	1,1	1,2	1,6
HiB	3,1	3,1	2,8	2,8	2,9	2,8	2,9	2,8	2,9
HiO	2,9	3,4	3,1	3,4	3,5	3,5	3,3	3,3	3,7
UMB	1,4	1,8	1,5	4,5	1,4	1,9	2	2	1,9

Kilde: Samordna opptaks sluttstatistikker 2001-2007. SO-rapporten so46 for 2008 og 2009 (maitall). Merk at 2009-tallene baserer seg på antall på studieplasser som ikke er endelige (ved UiS gis fakultetene hvert år rom for å omdisponere opptaksmåltallene dersom søkertallene tilsier dette).

* I mai 2008 var antall primærøkere per studieplass ved UiS 2,2 (SO-rapporten so46). Etter det tidspunktet ble antall studieplasser ved UiS i forbindelse med opptaket økt (styresak 36/08). Dermed falt antallet primærøkere per studieplass til 2,0. For 2009 ble styremøtet holdt tidsnok til å rapportere opptaksrammen innen SO-fristen 15. januar (US 87/08).

Merknad fra SO: Det kan forekomme lokale opptak til ledige studieplasser som ikke er rapportert til SO. For åpne studier ved universitetene, er antall disponible studieplasser et til dels fiktivt tall. Det er derfor avvik i beregningen av utnyttelse av opptakskapasitet.

Beregningene av antall primærøkere per studieplass (PPS) i tabell 4 er en indikator for de ulike lærestedenes attraktivitet. Fra 2001 til 2005 hadde UiS en jevn økning i antall primærøkere per studieplass, uten at tallet på studieplasser varierte. Fra 2007 til 2008 var det en nedgang i PPS-indikatoren ved UiS, dette året var det en relativt stor økning i antall disponible studieplasser (opptaksrammen) og en nedgang i antall primærøkere til UiS. Ved UiS er det i 2009 en økning i den helhetlige PPS-verdien - fra 2,0 i 2008 til 2,14 i 2009 (sammenlignbare tall - opptaksrammene). Sammenlignet med 2008 er tallet på antall studieplasser ved UiS så langt i 2009 noe redusert (Samordna opptak).

⁵ UiT og HiTØ har fusjonert i 2009 derfor er det en stor økning i antall studier fra 2008 til 2009

⁶ Fem studier ved UiS er utfaset i årets SO: Økonomi og informatikk - Bachelor (SV), Risikostyring - Master (TN), Offshoreteknologi - industriell teknologi og driftsledelse - Master (TN), Bygg, 2-årig - kandidat (TN) og Restaurantledelse - Bachelor (SV).

Tabell 5: Antall primærøkere fra hvert fylke

	2005-mai	2006-mai	2007-mai	2008-mai	2009-mai	Endring fra i fjor
Rogaland	8546	8158	7988	7892	8558	8,4 %
Hordaland	10229	9962	9954	9962	11224	12,7 %
Vest-Agder	3620	3402	3109	3072	3488	13,5 %
Aust-Agder	2208	2120	1966	1939	2053	5,9 %
Oslo	12667	12585	12834	12972	14925	15 %
Akershus	9209	9202	9270	9668	11103	14,8 %
Sør-Trøndelag	6090	5997	6168	6483	7173	10,6 %

Kilde: SO-rapporten so42, <http://www.samordnaopptak.no/tall/2009/maj/so42/>

Tabell 5 viser antall søkere fra hvert fylke. For Rogaland har nedgangen i antall søkere de siste tre årene stoppet, og fylket har i år flere søkere enn i 2006, 2007 og 2008. Økningen til høyere utdanning i fylket er på 8,4 % sammenlignet med fjoråret. De fleste andre fylkene i Norge har hatt en større økning enn Rogaland i antall søkere til Samordna opptak. At økningen i Rogaland ikke er enda større, kan skyldes det relativt gode arbeidsmarkedet ⁷. Også tall for andre utdanningsinstitusjoner i fylket kan tyde på det. NAVs statistikk viser 1,9 % arbeidsledighet i Rogaland ved utgangen av april 2009, noe som er lavest i landet. Arbeidsledigheten i fylkene varierer fra 1,9 til 4,0 %, med et gjennomsnitt på 2,8 prosent.⁸

38,4 % av søkerne i Rogaland har UiS som sin førsteprioritet, blant rogalendingene er det 12,7 % som prioriterer UiB høyest, NTNU er valgt av 7 %, omtrent 6 % prioriterer HiB, HSH får 5,5 % av primærøkerne fra Rogaland og 4 % søker seg til UiA.⁹

De foreløpige mai-tallene viser at UiS stadig er sterkt avhengig av søkerne fra eget fylke. UiS sine primærøkere i 2009 kommer i hovedsak fra Rogaland. Av 4567 primærøkerne til UiS har 3288 oppgitt Rogaland som sitt hjemstedsfylke. Dette utgjør 72 %. (I 2008 var andelen på 73 %, i 2007 var den 71 % og i 2006 72 %.)¹⁰ Hordalendingene utgjør i år 6,1 % av primærøkerne ved UiS, det er 4,5 % som kommer fra Oslo eller Akershus, mens 3,9 % av primærøkerne ved UiS har Vest-Agder som sitt hjemstedsfylke.

UiS bør se på tiltak som kan bidra til å få flere søkere fra andre deler av landet. Tiltak som bør vurderes er å tilby flere eksisterende studier gjennom SO, for eksempel ved å tilby siviløkonomstudiet som en femårig masterutdanning. Da vil dette studiet få en nasjonal profilering gjennom SO. Et annet tiltak er å samarbeide med andre institusjoner om profileringstiltak utenfor fylket ved besøk til videregående skoler og andre høyere utdanningsinstitusjoner, messer etc. Et tredje tiltak for vurdering er ytterligere å øke markedsføringsbudsjettet med nasjonal profilering i ulike markedskanaler.

Som tallene ovenfor viser, er det totalt sett en gledelig oppgang i antall primærøkere til UiS på 7,6 % fra i fjor til i år. Men selv med denne økningen i antall primærøkere, er det enkelte utdanningsprogram som sliter med å få nok søkere til å fylle opptaksplassene.

Søkertall til utdanningsområder på landsbasis i SO

Tabell 6 viser utviklingen for hele markedet (Norge) fordelt på utdanningsområde og type (samme inndeling som brukes i Samordna opptaks søkerhandbok, utvalget i tabellen inneholder de utdanningsområdene som er aktuelle for UiS) maitall.¹¹ Tabellen viser endring i antall primærøkere og primærøkere per studieplass (PPS) fra 2007(06)-2009 (etterspørsel/tilbud).

⁷ De statistiske befolkningsbeskrivelsene fra SSB tilsier ikke at årskullet (18–19-åringer) i Rogaland for 2009 er noe lavere enn ellers i landet (årskullet er på landsbasis og for Rogaland noe større enn i 2008).

⁸ NAVs hovedtall om arbeidsmarkedet, tabell 2, helt registrerte ledige fordelt på fylker ved utgangen av april 2009.

⁹ Kilde: SO, <https://soda.uio.no/tall/2009/maj/so46/fylke/prosent>, [nedlastet 29. april 2009].

¹⁰ Til sammenligning kommer 60 % av primærøkerne ved UiA fra Agder-fylkene, 59 % av primærøkerne ved HiB er fra Hordaland, mens 47 % av primærøkerne ved UiB er fra Hordaland.

¹¹ Kilde: SO, <http://www.samordnaopptak.no/tall/2008/maj/so49/0421-154257>, [nedlastet 27. april 2009].

Tabell 6: Endringer i markedet (etterspørsel) for utdanningsområder

Område/type ¹²	2007			2008			2009		
	Primær-søkere	Årlig %-vis Δ	PPS	Primær-søkere	Årlig %-vis Δ	PPS	Primær-søkere	Årlig %-vis Δ	PPS
ESTETISK	2870	-7,2 %	2,2	2794	-2,6 %	2,1	3560	27,4	2,5
HELSEFAG	23328	-5,8 %	2,7	22168	-5 %	2,6	25190	13,6	2,9
HISTORIE	3349	-6 %	1,1	3392	1,3 %	1,2	3571	5,3	1,2
IDRETT	3230	2,3 %	2,4	3142	-2,7	2,2	3215	2,3	2,1
INFOTEK.	1963	2,8 %	1,4	1985	1,1 %	1,3	2102	5,9	1,5
LÆRER	8141	-3,2 %	1,5	8524	4,7 %	1,5	9731	14,2	1,7
MEDIEFAG	4196	-1 %	2,6	4354	3,8 %	2,9	4533	4,1	2,9
PEDFAG	1198	0 %	1,4	1165	-2,8 %	1,2	1302	11,8	1,3
REALFAG	2361	1 %	1	2323	-1,6 %	1	2777	19,5	1,2
REISELIV	790	-3,7 %	1,5	781	-1,1 %	1,6	748	-4,2	1,8
SAMFUNN	12917	2,6 %	2	12339	-4,5 %	1,9	13609	10,3	2,1
SPRÅK	4390	-7,3 %	1,5	4387	0 %	1,7	4725	7,7	1,8
TEKNO	9380	5,5 %	1,7	9974	6,3 %	1,9	10300	3,3	1,9
ØKADM	9795	8,4 %	2,3	10592	8,1 %	2,5	11498	8,6	2,6

Etter estetiske fag (27,4 %) er realfag (19,5 %), lærerfag (14,2 %) og helsefag (13,6 %) utdanningsområdene med den største økningen på landsbasis. Helsefag er klart det største utdanningsområdet med 25 190 primærstøkere. I fjor på samme tidspunkt var søkertallet 22 168. Om dette brytes ned på studiumstype, ser man at ernæring og veterinær fortsetter framgangen fra tidligere år med en økning på henholdsvis 30,2 % og 22,9 %. Deretter følger medisin (19,0 %) og sosionom (16,8 %). Sykepleierstudiet snur den negative trenden fra de seneste årene med 8 518 primærstøkere, en framgang på 16,0 % fra i fjor. Lærerutdanningene opplever en framgang på 14,2 % i antallet primærstøkere. Blant lærerutdanningene har søkningen til allmennlærer økt med hele 34,7 %, mens de ulike faglærerutdanningene øker med 16,6 %. Som tabell 6 viser, er det kun reiseliv som opplever en nedgang (4,2 %) i antall primærstøkere fra 2008 til 2009 på landsbasis.

Søkertall til studieprogrammene ved UiS i SO

UiS følger i hovedsak den nasjonale trenden i søkertall, med stor oppgang i søkning til studier som kvalifiserer til yrker i det offentlige. Både søkningen til allmennlærer, sykepleie og barnevern øker mye.

Allmennlærerutdanningen ved UiS har 27,7 % flere søkere inn i fjor. BA-studiet i sykepleie har en oppgang på 26 %, og BA-utdanningen i barnevern har 23,8 % flere søkere. Også bachelor-studiet i hotelledelse er populært, med en øking på hele 57,8 %. Den samme store økningen har også årsstudiet i matematikk på TN med 57,1 %. Alle disse studiene har $PPS \geq 2$. De fleste språkfagene ved UiS sliter fortsatt.

Brøken primærstøker per studie plass (PPS), eller mer riktig: "primærstøker per opptaksplass", er en nyttig indikator for å måle etterspørselen/attraktiviteten i søkermassen for et utdanningsprogram (eller et utdanningsområde). Fra tidligere analysearbeid og styresaker om søkertall ved UiS er det konkludert med at en $PPS \geq 2$ regnes som solid for et studium. Er PPS mindre enn 2, vil studieprogrammet kunne få utfordringer med å fylle høstens planlagte studie plasser. Enkelte utdanningsprogram ved UiS har en $PPS < 1$, og det er dermed problemer med å fylle disse studie plassene med studenter. UiS må i så tilfelle stole på at Samordna opptaks resttorg fra 20. juli skaffer til veie flere studenter. På de neste sidene presenteres tre diagrammer for UiS sine tre fakulteter med hensyn til utdanningsprogrammenes antall primærstøkere og antall studie plasser (etterspørsel og tilbud) i Samordna opptak.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) – Samordna opptak

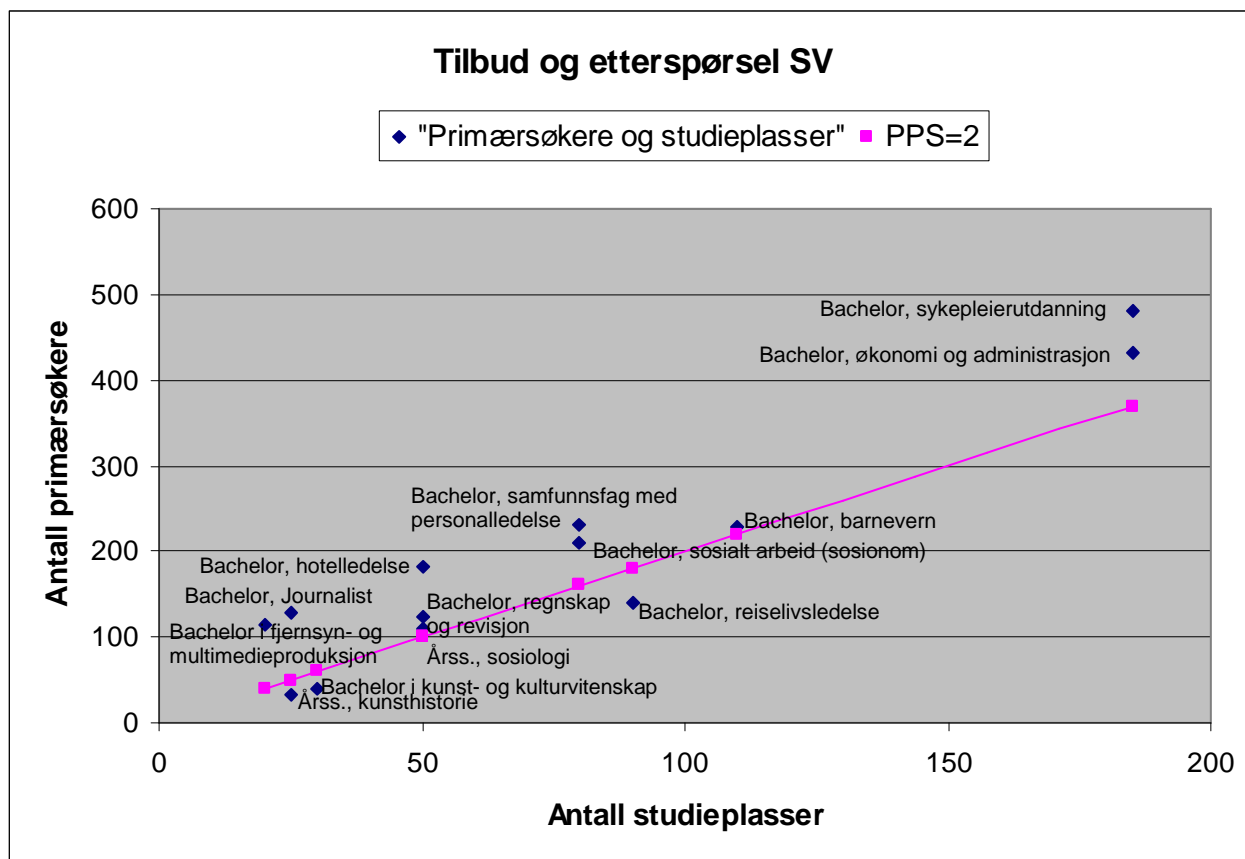
Antallet primærstøkere som helhet øker med 6,8 % for SV-fakultetet. 2455 primærstøkere i 2009 mot 2298 på samme tid i fjor.

I diagrammet under representerer de firkanta datapunktene antall primærstøkere og antall studie plasser for hvert studieprogram ved SV i 2009 (Samordna opptak). Den liggende aksene er antall studie plasser ved fakultetet i det nasjonale, samordnende opptaket i 2009, mens den stående aksene er antall primærstøkere. Den diagonale linja representerer UiS sin tilbudskurve. Når et studium har over 2 primærstøkere per studie plass ($PPS > 2$) ligger det over tilbudslinja i diagrammet. Studier med $PPS \geq 2$ anses som solid søkte.¹³

Diagram 1: Antall primærstøkere og studie plasser – SV.

¹² Utdanningsområdene landbruk og jus er utelatt.

¹³ Styresak 35/06 Søkertall for UiS 2006

Fra diagram 1 kommer det tydelig frem hvilke studier som er "volum"-programmene ved SV-fakultetet. Det er først og fremst bachelorstudiene i sykepleie og økonomi og administrasjon. Disse studiene har en PPS på hhv. 2,6 og 2,3. Mediestudiene er fortsatt populære. Høyest PPS har BA i fjernsyns-produksjon med 5,8, deretter BA i journalistikk med 5,1 og så følger BA i hotellledelse med 3,7.

Bachelor i reiselivsledelse har 90 studieplasser, men "kun" 141 primærseekere. Dermed oppnår studiet en PPS=1,6 (en nedgang fra i fjor). Kategorien "Reiseliv" i tabell 6 viser at på landbasis er PPS=1,8, og at det har vært en nedgang i søkningen til dette utdanningsområdet de siste tre årene. Bachelor i kunst og kulturvitenskap og Årstudium i kunsthistorie har begge få studieplasser, henholdsvis 30 og 25, og disse studieprogrammene oppnår en PPS=1,3. De resterende elleve studiene på SV havner over linja (PPS>2).

Det anbefales å vurdere omstrukturering (mht. ressursbruk, antall studieplasser, utfasing, internasjonalisering etc.) eller å igangsette ekstra markedsføringstiltak for de utdanningsprogrammene som ligger under linja, særlig gjelder dette for studium med en PPS<1. Studieprogrammene ved SV er gjennomgående godt søkte. Ingen av studiene har en PPS<1. Av de 14 programmene som fakultetet tilbyr gjennom SO i år, har 11 en PPS≥2 og tre en PPS mellom 1,3 og 1,6. Gjennomsnittlig PPS på SV er 2,5.

For full oversikt over søkertallene for alle utdanningene i Samordna opptak ved SV se denne orienteringssakens vedlegg 1 – tabell 1.

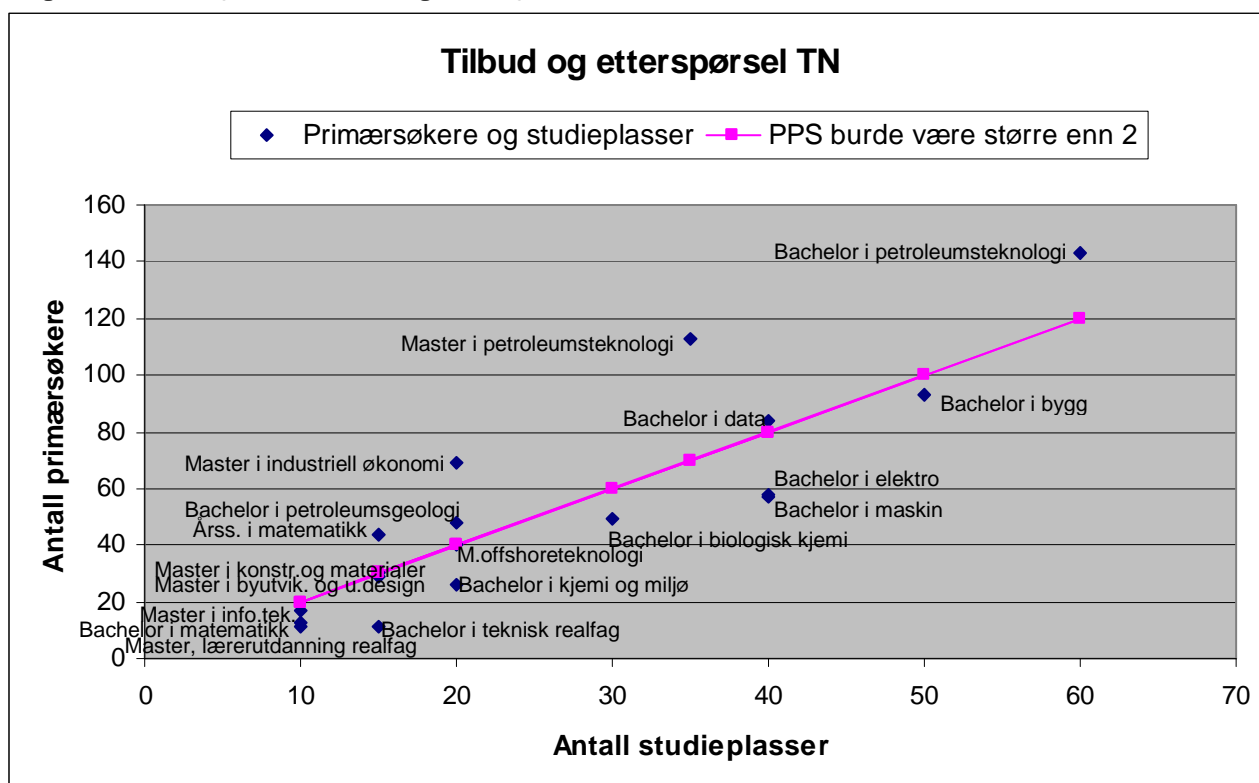
Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet (TN) – Samordna opptak

Antallet primærseekere som helhet øker med 7,6 % ved TN-fakultetet. 935 primærseekere i 2009 mot 869 på samme tid i fjor.

I diagrammet under representerer de firkanta datapunktene antall primærseekere og antall studieplasser for hvert studieprogram ved TN i 2009 (Samordna opptak). Den liggende aksene er antall studieplasser ved fakultetet i det nasjonale, samordnende opptaket i 2009, mens den stående aksene er antall primærseekere. Den diagonale linja representerer UiS sin tilbudskurve. Når et studium har over 2 primærseekere per studieplass (PPS) ligger det over tilbudslinja i diagrammet. Studier med PPS≥2 anses som solid søkte.¹⁴

¹⁴ Styresak 35/06 Søkertall for UiS 2006

Diagram 2: Antall primærstøkere og studieplasser – TN.

Bachelor i petroleumsteknologi er det studiet med flest primærstøkere ved TN (143). Det er også det største studieprogrammet ved TN (60 studieplasser), studiet oppnår en PPS=2,4. Master petroleumsteknologi har nest best PPS ved TN (113 søkere, 35 studieplasser og PPS=3,2). Studiet med høyest PPS er master i industriell økonomi med en PPS=3,5.

Bachelor i teknisk realfag har en PPS=0,7 (15 studieplasser), Master – lærerutdanning realfag oppnår en PPS=1,1 (10 studieplasser). Bachelor i kjemi og miljø, som har størst prosentvis økning ved fakultetet (62,5 %), og Bachelor i matematikk oppnår PPS= 1,3 (20 og 10 studieplasser). Det noe større studieprogrammet Bachelor i maskin (40 studieplasser) oppnår en PPS=1,4.

Det anbefales å vurdere omstrukturering (mht. ressursbruk, antall studieplasser, utfasing, internasjonalisering etc.) eller å igangsette ekstra markedsføringstiltak for de utdanningsprogrammene som ligger under linja, særlig gjelder dette for studium med en PPS<1. Av de 18 studieprogrammene som tilbys fra TN gjennom SO i år, har åtte en PPS≥2, ni en PPS på mellom 1,1 og 1,9 og kun ett program har en PPS under 1. På TN er gjennomsnittlig PPS=2.

For full oversikt over søkertallene for alle utdanningene i Samordna opptak ved TN se denne orienteringssakens vedlegg 1 – tabell 2.

Det humanistiske fakultet (HF) – Samordna opptak

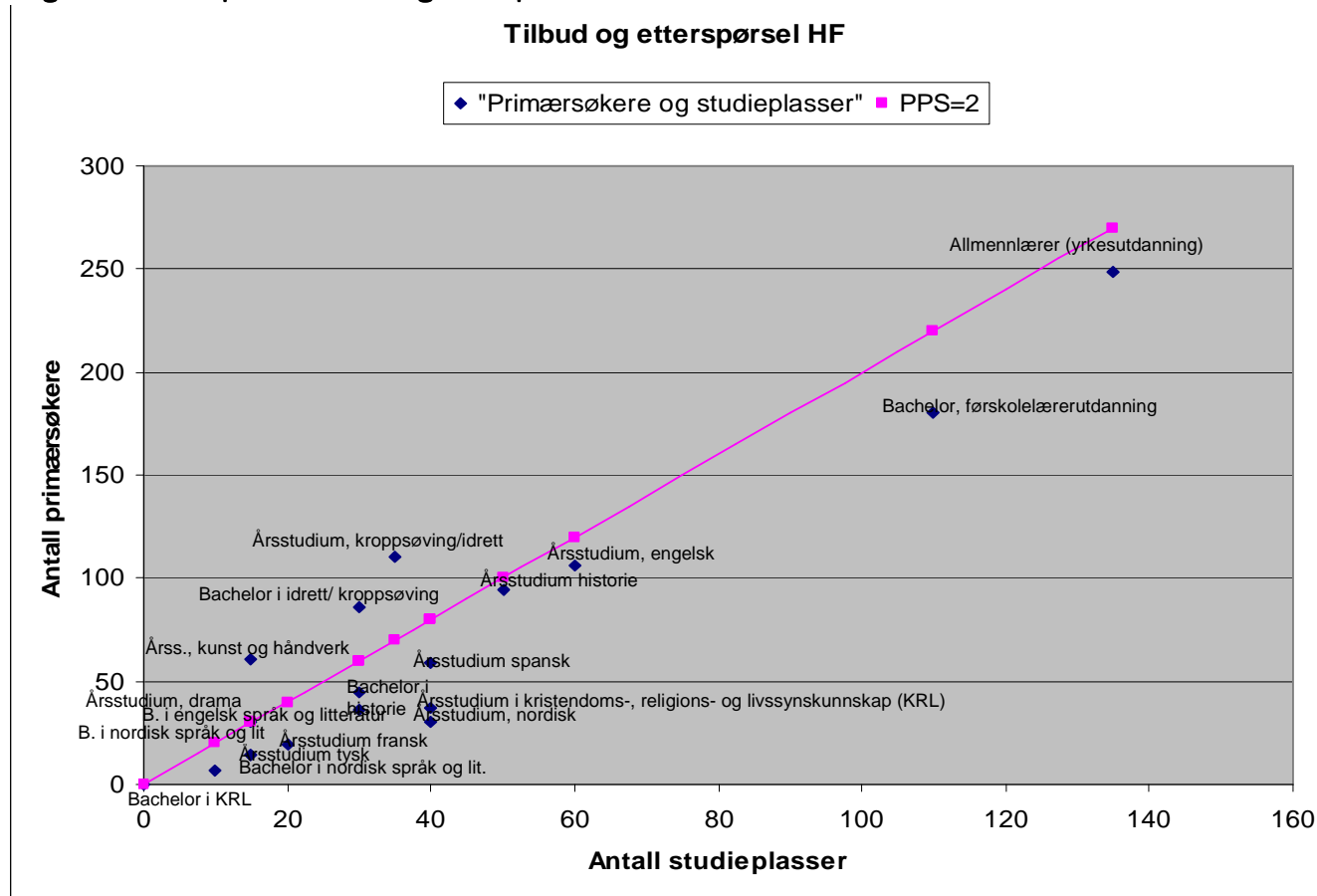
Antallet primærstøkere øker med 9,2 % ved HF-fakultetet. 1177 primærstøkere i 2009 mot 1078 på samme tid i fjor.

I diagrammet under representerer de firkanta datapunktene antall primærstøkere og antall studieplasser for hvert studieprogram ved HF i 2009 (Samordna opptak). Den liggende akse er antall studieplasser ved fakultetet i det nasjonale, samordnende opptaket i 2009, mens den stående akse er antall primærstøkere. Den diagonale linja representerer Uis sin tilbudskurve. Når et studium har over 2 primærstøkere per studieplass (PPS) ligger det over tilbudslinja i diagrammet. Studier med PPS≥2 anses som solid søkte.¹⁵

¹⁵ Styresak 35/06 Søkertall for Uis 2006

Diagram 3: Antall primærøkere og studieplasser – HF.

Ved HF oppnår Kroppsøving/idrett (bachelor og årsstudium) gode søkertall som på landsbasis (se tabell 6). Bachelor førskolelærer, som er et av fakultetets "volum"-studier (110 studieplasser), opplever i år en liten nedgang i antall primærøkere (PPS=1,6). Det største studieprogrammet ved HF, Allmennlærer, har 135 planlagte studieplasser og oppnå i år en PPS=1,8. Studiet med høyest PPS er Årsstudium i kunst og håndverk med en PPS=4,1 (15 studieplasser).

Det er flere små studieprogram (med få studieplasser) som sliter på HF. Bachelor i kristendoms-, religions- og livssynskunnskap, Årsstudium i tysk og Bachelor i nordisk språk og litteratur har alle tre en PPS<1 og mellom 10 og 15 studieplasser. To studieprogram med 40 studieplasser har en PPS<1, dette er Årsstudium i kristendoms-, religions- og livssynskunnskap og Årsstudium i nordisk.

Det anbefales å vurdere omstrukturering (mht. ressursbruk, antall studieplasser, utfasing, internasjonalisering etc.) eller å igangsette ekstra markedsføringstiltak for de utdanningsprogrammene som ligger under linja, særlig gjelder dette for studium med en PPS<1. HF tilbyr totalt 17 studier gjennom SO i år. Av disse har fire en PPS≥2, åtte har en PPS på mellom 1,0 og 1,9 og fem har en PPS<1. Gjennomsnittlig PPS ved fakultetet er 1,7.

For full oversikt over utviklingen i søkertallene for alle utdanningene i Samordna opptak ved HF se denne orienteringssakens vedlegg 1 – tabell 3.

Del 2: Det lokale opptaket ved UiS

Det lokale opptaket¹⁶ består av videreutdanninger, bachelorstudier i musikk og dans, deltid bachelor førskolelærerutdanning og 2-årige masterutdanninger, samt det ettårige studiet Norwegian Language and Culture (NOMSA) og opptaket av internasjonale studenter til internasjonale masterprogram.

¹⁶ De utenlandske søkerne til internasjonale studieprogram ved UiS søker via Questback (til Internasjonale relasjoner, Enhet for studentservice (ESS)). De norske søkerne i det lokale opptaket søker via SøknadsWeb til Opptakskontoret, ESS.

De internasjonale studieprogrammene ved UiS har hele 78 % flere søkere enn i fjor, med en helhetlig PPS≈18. Antall internasjonale søkere øker fra 2050 i fjor til 3648 i år. Dette viser potensialet UiS har for vekst i det totale studenttallet ved internasjonalisering av sine studieprogrammer.

UiS har i år også en solid økning i søkere til de andre programmene i lokalt opptak med 28 % flere søkere enn i 2008 (norske søkere). Søkerne til disse programmene øker fra 2396 i fjor til 3067 i år. Økningen totalt sett for norske søkere er betraktelig større enn oppgangen i søkertall til UiS i Samordna opptak (7,6%). Dette har sammenheng med at UiS tilbyr noen nye studier i år som viser seg å være populære i markedet. Oppgangen antas også å kunne tilskrives finanskrisen og økningen i arbeidsledigheten, som gjør at studentene i mindre omfang enn tidligere går ut i jobb etter grunnstudiene, men fortsetter å studere. I tillegg kan det bety at tidligere studenter vender tilbake til studier og tar videreutdanning og påbyggingsstudier.

Internasjonale studieprogram (IS) ved UiS

UiS tilbyr i år åtte internasjonale studier (IS) i det lokale opptaket. Som i fjor omfatter disse Petroleum Engineering (TN), Offshore Technology (TN), Environmental Technology (TN) og Hotel & Tourism (SV) samt NOMSA (HF). I tillegg er det følgende endringer fra i fjor:

Tabell 7: Endringer i studieporteføljen for det internasjonale opptaket (IS):

Studium (IS)	2008	2009
Joint Master Migration (JMMIR) – HF, lokalt og internasjonalt opptak	Ikke opptak	Opptak
Biological Chemistry – TN, lokalt og internasjonalt opptak	Nytt IS i 2009	Opptak
Informasjonsteknologi – Computer Science (tidligere datateknikk) – TN, lokalt og internasjonalt opptak	Nytt IS i 2009	Opptak
Master i Literacy studies – HF, i 2009 verken lokalt eller IS	Opptak	Ikke opptak

For de åtte studiene i IS er søkertallutviklingen slik som vist i tabell 8 under. Full oversikt over utvikling i søkertallene i IS finnes i vedlegg 1 under fakultetenes tall for det lokale opptaket.

Tabell 8: Internasjonalle søkertall ved UiS 2009 (antall studieplasser i parentes):

Studium	Totalt antall søknader	Prosentvis økning fra 2008
MSc in Petroleum Engineering – TN	925 (20)	29,4 %
MSc in Offshore Technology – TN	696 (30)	34,9 %
Norwegian Language and Culture (1 year programme) – HF	678 (80)	92,6 %
MSc in Environmental Technology– TN	372 (10)	97,9 %
MSc in International Hotel and Tourism Leadership – SV	298 (30)	120 %
MSc in Computer Science – TN	289 (20)	Nytt i 2009
MSc in Biological Chemistry – TN	102 (10)	Nytt i 2009
Joint Master of Arts in Migration and Intercultural Relations	288 (7)	Ikke opptak i 2008

Endringene i studieporteføljen ved UiS i det lokale opptaket for 2009 er mer omfattende enn for Samordna opptak. For SV tilbys det ett studium mer sammenlignet med i fjor (sykepleier deltid og helsesøster har mange søkere og drar derfor opp søkertallene totalt ved SV). TN tilbyr totalt to flere studier i år. Ved HF er det totalt 3 færre utdanninger som tilbys i det lokale opptaket sammenlignet med i fjor.

Tabell 9: Endringene i studieporteføljen ved SV (lokalt opptak)

Studieprogram med undervisning på norsk (uten Institutt for musikk og dans og internasjonale program)

Studier på DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET	Høst 2008	Høst 2009
Bachelor i sykepleie (nettbasert), deltid – 4 år (SV)	Ikke opptak	Opptak (Nytt)
Helsesøster (SV)	Ikke opptak	Opptak
Aldring og eldreomsorg (SV)	Ikke opptak	Opptak
Rusproblematikk (SV)	Ikke opptak	Opptak
Akuttmottak og prehospitaltjenester (SV)	Ikke opptak	Opptak
Masterstudium i endringsledelse, deltid (SV)	Opptak	Ikke opptak
Flerkulturell forståelse (SV)	Opptak	Ikke opptak
Veiledning og konsultasjon (SV)	Opptak	Ikke opptak
Kreftsykepleie (SV)	Opptak	Ikke opptak

På SV er utdanningen International Hotel and Tourism Leadership delt opp i et "norsk" (lokalt opptak) og et internasjonalt opptak.

Tabell 10: Endringene i studieporteføljen ved TN (lokalt opptak)

Studier på DET TEKNISK-NATURVITENSKAPELIG FAKULTET	Høst 2008	Høst 2009
Medisinsk teknikk, årsstudium (TN)	Ikke opptak	Opptak
Byutvikling og urban design, 2-årig Master (TN)	Ikke opptak	Opptak
Environmental Monitoring in the Northern regions, 2-årig Master (TN)	Ikke opptak	Opptak (Nytt)
Master i risikostyring, 2-årig (TN)	Opptak	Ikke opptak

Merknader: På TN er utdanningen Computer Science (tidligere Datateknikk) delt opp i et "norsk" (lokalt opptak) og et internasjonalt opptak (QuestBack). Det samme gjelder for Biological Chemistry. I år er første gangen vi gjennomfører et internasjonalt opptak for Computer Science (Datateknikk) og Biological Chemistry. Også Environmental technology og Petroleum Engineering er delt opp i et "norsk" (lokalt opptak) og et internasjonalt opptak (QuestBack). Disse studiene var det internasjonalt opptak for også i fjor.

Tabell 11: Endringene i studieporteføljen ved HF (lokalt opptak)

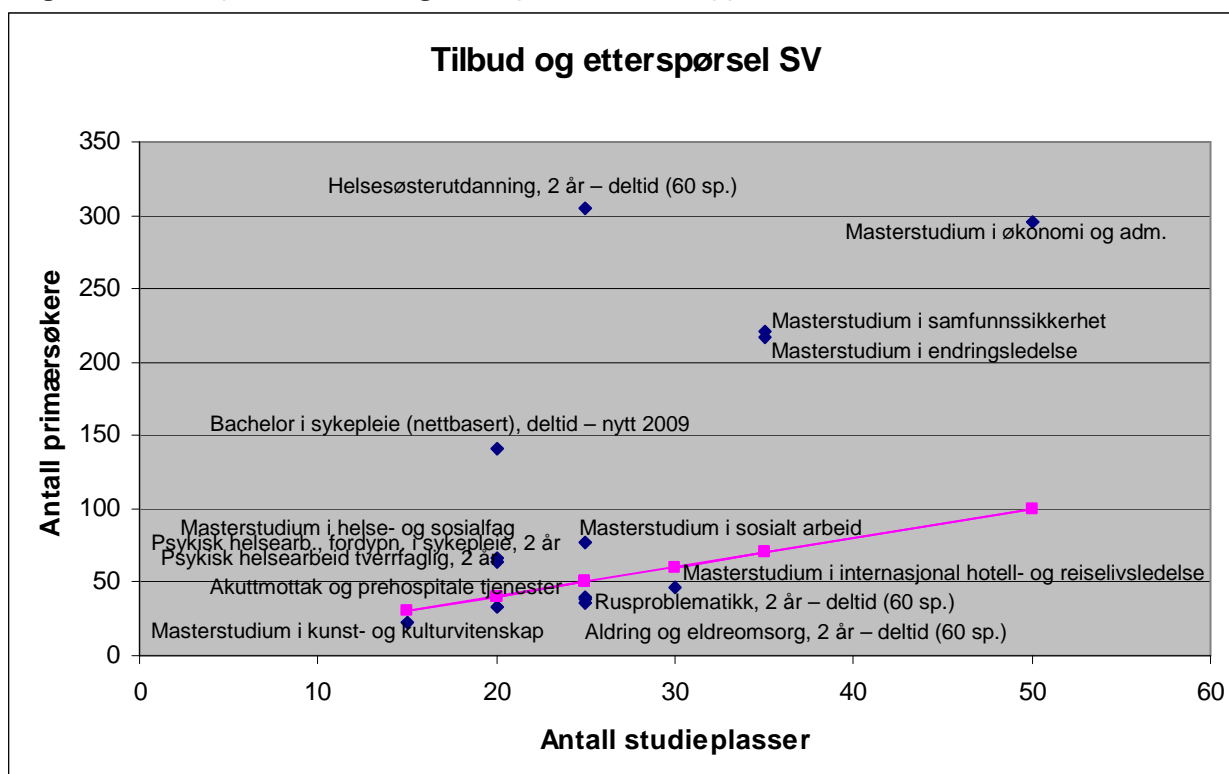
Studier på HUMANISTISK FAKULTET	Høst 2008	Høst 2009
Bachelor førskole, deltid (HF)	Ikke opptak	Opptak
Master i historiedidaktikk (HF)	Ikke opptak	Opptak
Barnehageped., nettbasert (HF)	Ikke opptak	Opptak (Nytt)
Joint Master Migration, lokalt opptak	Ikke opptak	Opptak
Master i grunnskolenes matematikkfag (HF)	Opptak	Ikke opptak
Master i barnehagevit., deltid (HF)	Opptak	Ikke opptak
Master i lesevitenskap (HF)	Opptak	Ikke opptak
Master i Literacy studies (HF)	Opptak	Ikke opptak
Småbarnspedagogikk, deltid (HF)	Opptak	Ikke opptak
Historie fordypning (HF) **	Opptak	Trukket
Fransk fordypning (HF) **	Opptak	Trukket

** Trukket før søknadsfristen gikk ut, tar derfor ikke med søkerdata i søkernotatet (summeringer og lignende).

Søkerdata for Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) – lokalt opptak

Fakultetet har i år en samlet oppgang i antall primærsøkere på 60 %. Antallet primærsøkere er i år 1606 mot 1004 i fjor. Mye av oppgangen skyldes det nye studiet Bachelor i sykepleie (nettbasert) samt at det i år er opptak til Helsesøster, deltid. De to utdanningene alene har 446 primærsøkere.

Diagram 4: Antall primærøkere og studieplasser, lokalt opptak – SV.

Her gjelder samme prinsippet som for diagrammene for Samordna opptak. Utdanningsprogram som ligger over linja (PPS>2) har tilfredsstillende søkertall, mens de under linja har en PPS<2 og bør følges opp i utvikling over tid, særlig gjelder dette for studium med en PPS<1.

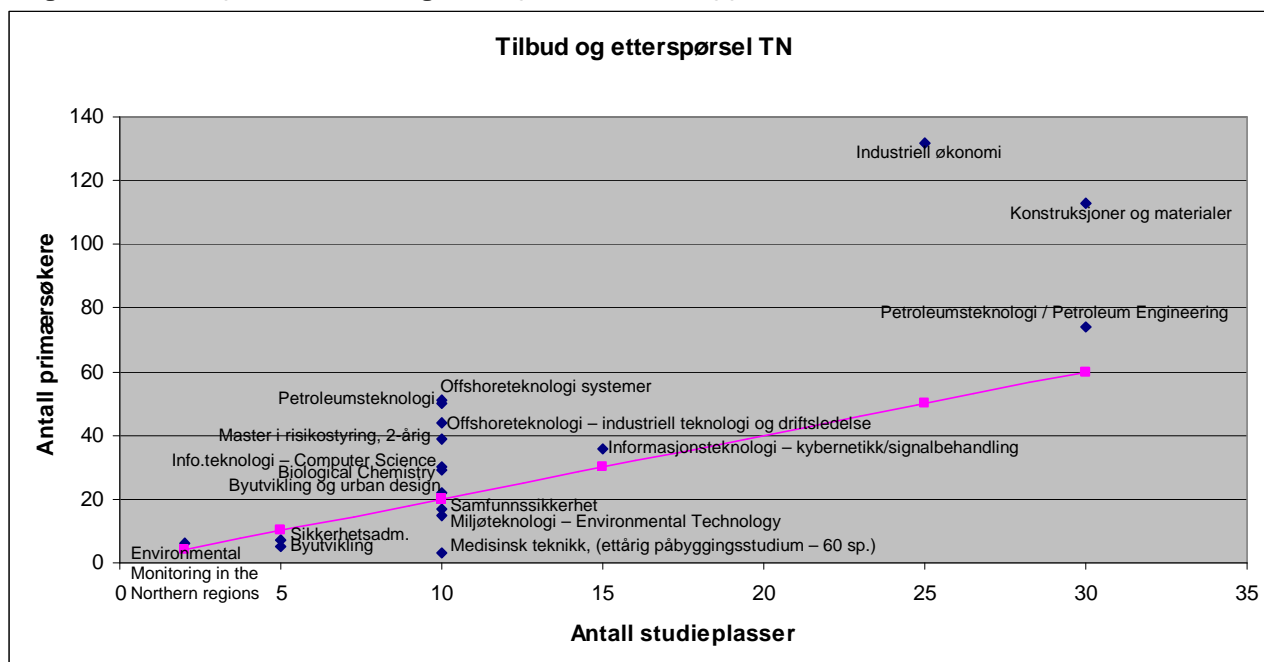
Ved SV, lokalt opptak, finnes noen av de mest populære studiene ved UiS. Master i økonomi og administrasjon, Masterstudium i samfunnsikkerhet, Helsesøsterutdanning, Bachelor i sykepleie og Masterstudium i endringsledelse har alle PPS>5. Ingen studieprogram har en PPS<1, mens fem studieprogram ligger under linja (PPS<2).

For full oversikt over endringer i søkertallene for alle utdanningene i det lokale opptaket ved SV, se vedlegg 1 – tabell 4-5.

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet (TN) – lokalt opptak

TN har i år en helhetlig oppgang i antall primærøkere på 29 %. Antall primærøkere er i år 673 mot 521 i fjor.

Diagram 5: Antall primærsøkere og studieplasser, lokalt optak – TN.

Utdanningsprogram som ligger over linja (PPS>2) har tilfredsstillende søkertall, mens de under linja har en PPS<2 og bør følges opp i utvikling over tid, særlig gjelder dette for studium med en PPS<1.

Flere studier i det lokale optaket ved TN har en tilfredsstillende PPS. Høyest PPS ved fakultetet har masterstudiet i industriell økonomi med 5,3, fulgt av masterstudiet i offshoreteknologi systemer med en PPS=5,1 og det ettårige påbyggingsstudiet i petroleumsteknologi med en PPS=5,0.

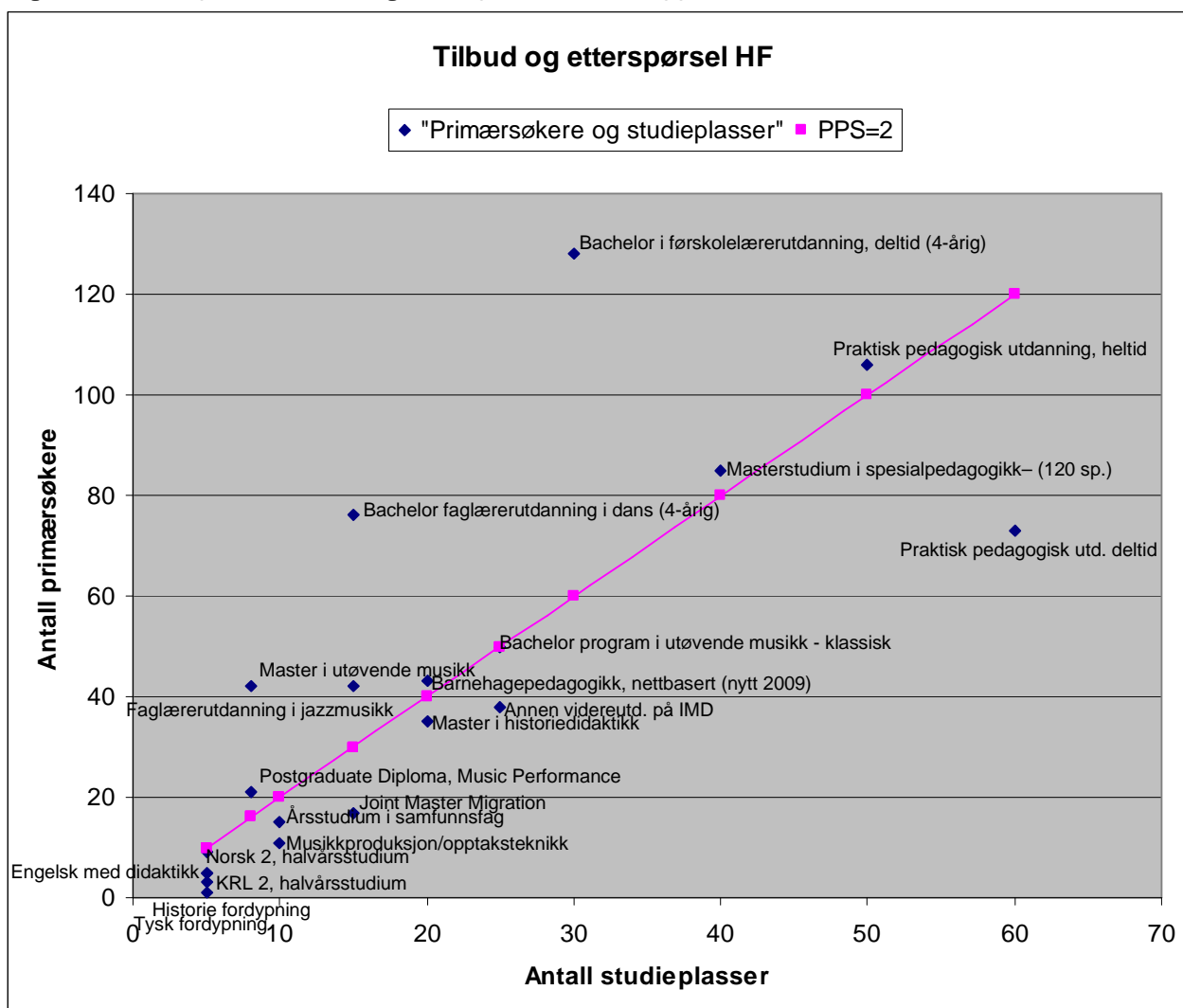
Medisinsk teknikk, (ettårig påbyggingsstudium – 60 studiepoeng), oppnår en PPS lik 0,3. Det vil si at det finnes tre primærsøkere til 10 studieplasser for dette studieprogrammet. Fire studier har en PPS<2, disse er: Byutvikling, (ettårig påbyggingsstudium), Sikkerhetsadministrasjon (ettårig påbyggingsstudium), Master i Samfunnssikkerhet og Master i miljøteknologi, Environmental Technology.

For full oversikt over endringer i søkertallene for alle utdanningene i det lokale optaket ved TN se vedlegg 1 – tabell 6–7.

Det humanistiske fakultet (HF) – lokalt optak

Ved HF er det en nedgang på 7 % i antall primærsøkere (uten internasjonale søkere). I år er antall primærsøkere lik 805.

Diagram 6: Antall primærsøkere og studieplasser, lokalt opptak – HF.

Utdanningsprogram som ligger over linja (PPS>2) har tilfredsstillende søkertall, mens de under linja har en PPS<2 og bør følges opp i utvikling over tid, særlig gjelder dette for studium med en PPS<1.

Ved HF-fakultetet har faglærerutdanningen i jazzmusikk den høyeste PPSen med 5,3, dernest følger faglærerutdanningen i dans med PPS=5,1 og deltidsstudiet for førskolelærere med PPS=4,3.

Ni studieprogram har en PPS>2, og syv studieprogram har en PPS≥1. De dårligst søkte studieprogrammene er i år: Historie fordypning, 30 sp (PPS=0,6), KRL 2, halvårsstudium, 30 sp (PPS=1,0) og Engelsk med didaktikk – årsstudium (PPS=1,0).

For full oversikt over endringer i søkertallene for alle utdanningene i det lokale opptaket ved HF se vedlegg 1 – tabell 8–9.

Universitetsdirektørens samlede vurderinger

Universitetsdirektøren er i hovedsak tilfreds med årets søkertall. I det lokale opptaket har de internasjonale programmene hele 78 % flere søkere og de andre programmene en økning på 28 % fra i fjor. I Samordna opptak har 7,6 % flere søkere UiS på førsteplass enn i 2008.

De internasjonale søkertallene viser potensialet UiS har for vekst i det totale studenttallet ved internasjonalisering av våre studieprogrammer. Imidlertid er boligkapasiteten i dag en utfordring for en ytterligere økning i antallet internasjonale studenter. Universitetsdirektøren ber fakultetene ta muligheten for internasjonalisering med seg i de videre vurderinger av sine studieporteføljer når infrastrukturen ligger til rette for det.

UiS har i år også en solid økning i søkere til de andre programmene i lokalt opptak. Økningen totalt sett for norske søkere i det lokale opptaket er betraktelig større enn oppgangen i søkertall til UiS i SO. Dette har sammenheng med at UiS tilbyr noen nye studier i år som viser seg å være populære i markedet. Oppgangen antas også å kunne

tilskrives finanskrisen og økningen i arbeidsledigheten, som gjør at studentene i mindre omfang enn tidligere går ut i jobb etter grunnstudiene, men fortsetter å studere. I tillegg kan det bety at tidligere studenter vender tilbake til studier og tar videreutdanning og påbyggingsstudier.

Universitetsdirektøren konstaterer at UiS i stor grad følger landstrenden for utdanningsområder i SO. At økningen i søkertall til SO for Rogaland ikke er enda høyere, kan skyldes det relativt gode arbeidsmarkedet i regionen. Tall for andre utdanningsinstitusjoner i fylket og NAV kan tyde på det.

En stor andel av UiS-søkerne gjennom Samordna opptak er fra Rogaland (72 %). Universitetsdirektøren mener følgelig at det må ses på tiltak som kan bidra til å få flere søkere fra andre deler av landet. Tiltak som bør vurderes er å tilby flere eksisterende studier gjennom SO, for eksempel ved å tilby siviløkonomstudiet som en femårig masterutdanning. Da vil dette studiet få en nasjonal profilering gjennom SO. Et annet tiltak er å samarbeide med andre institusjoner om profileringstiltak utenfor fylket ved besøk til videregående skoler og andre høyere utdanningsinstitusjoner, messer etc. Et tredje tiltak for vurdering er ytterligere å øke markedsføringsbudsjettet med nasjonal profilering i ulike markedskanaler.

Tross gledelige totaltall registrerer universitetsdirektør at det fortsatt er studieprogrammer som sliter; enkelte av språkstudiene, historiestudier, studier innen livssyn og påbyggingsstudiet i medisinsk teknikk er eksempler på det. Også noen master- og videreutdanninger har færre søkere enn ønskelig. Universitetsdirektøren har derfor grunn til å tro at enkelte studier vil ha ledige studieplasser til høsten, og fakultetene må vurdere tiltak rettet mot disse.

Avslutningsvis vil universitetsdirektøren oppfordre fakultetene til å ha et årvåkent fokus på opptaket i år som i fjor. I styresak 87/08 understrekes det at opptakstallene for fakultetene er minimumstall som skal nås. Universitetsdirektøren vil påse at fakultetene overbooker for å sikre at studieprogrammer med god søkning fyller opptaksplassene. I denne forbindelse er det viktig både å satse på et overopptak før semesterstart (i fjor var dette på ca. 15 %) og å følge opptaksrammene gjennom året.

Universitetsdirektøren vil legge fram en sak om opptaket 2009 for styret i høst.

Forslag til vedtak:

Styret tar sak om søkertall for UiS 2009 til orientering.

Stavanger, 5. mai 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Anne Selnes
strategi- og kommunikasjonsdirektør

Saksbehandler: Strategi- og kommunikasjonsavdelingen v/markedsrådgiver Kjartan Lindland og Anne Selnes.

Vedlegg (Del 3):

Vedlegg 1: Tabell 1–9: Utvikling i antall primærsøkere, opptaksplasser og PPS ved UiS. Studier gjennom Samordna og lokalt opptak.

Vedlegg 2: Nyhet på UiS-Nettavis om søkertall for UiS 2009.